

הלו^את בית הפנ^את סימן קנד

בָּאָרֶתְּגָזָלָה

וְיַעֲשֵׂה יְהוָה כַּאֲשֶׁר
בָּרַךְ לְרַבָּנָן
בְּדַבְרָם בְּנִתְיָהוּ ג

כללו (ז) ה^נחנו דמי (חוותה-השון טימן וג'ובי): ט. 'המחדדים ספריתורה ומפיקים מטפוחות בביבליה-הנכשות, מפרק להשתמש בפן כל ספר וספר, (לה) שלראת כלו הקדשו. אבל מהפיקים בביבם ואחריך מקידישין, בין שעל-דרעת אותו ספר ונשחה ונשתמש בו אותו ספר, (לו) אסור להניחו בספריתורה אחר, (מו) ויש מפיקים *וכן נוהגים עכשו, (מא) משום לב בית-ידין מתנה עליהם. לנוגה (ק):' י' הנוהגים לחייב עצרו ספריתורה בראש הקורא בסיום התורה (מכ) אין מוחין בידם, אבל ההפיקים אותם בראש חתנים דעלמא מוחין (ט). בידם: יא *לירות של (יז) שעווה (מג) שנותנים הגויים לצבודת אלילים, (מר) וכבן שפישן ונונטם או מברן לישראל, אסור להדרילקם (טו) (פה) בירת-הנכשות: הגה (מו) אפר-על-פי שפקרים להדריות. מפרק עזר-רכובקים שונטן

באר היטב

עכבודת-ילוכיבים דאן להשתמש בבהכ"ג וапלו ביברין: (ט) בבהכ"ג. והה' עכבודת-ילוכיבים דאן להשתמש בבהכ"ג ופלו ביברין: (ט) בבהכ"ג. ונכון לארון קב"ע שפנ זונסער אליה וזכה קילשב אנטז הנפקה. קרבן תקשות חותם ניאיר: לש' להנטפק אס מאיר להחצ' טס של בסוף לעשוויה מפנה אומוט להדריליך בעבבכהכ"ג. ופס שבור לש' מתיר, ע"ש צי"ע, עבה"ט סיק ז: (ט) התנו. וראוי

ב' א�ר הילכה

בבפקה לא ב'תידין מנהה עלייה^ט' (פמ"ג): * וכן נוהגין עב"ש מושום ב'תידין מותנה וכור'. לא כוארה לפ' מה שכתבנו במשנה ברורה ש'ץ' ר' גאון לה בשם חורחה-תידין, ובספר תורה של חז"ר דריש ש' לו בברוח אין ש' לך ב'תידין מותנה, אס"ן ה'א, פ"נ ש' שבירנו נתקשרות קבר הפטחה לפרק תונזה זו. אך נאמר ר' מאיר קשלה דעוז מוחילה בשעה שעזעה אוthonה ?עוז דקדים לה בסוטה לבסוף ללביתה-הכנתה ומילא לא יודה לו זוקא. אבל אס"ן היה לו לר"מ אל פרש גוונת, ומתקדם פשע ורבב גוינו שור, ואיך עין: * גרות של שגונות וכור'.

ענין מעשה קרונה במה שכתבנו באין לשעת מיבור גלולים בדור-הצענטן,

ששכבה הפגנ"א-ברחים קשם קראם למלל. וועדי קאליה ובה, דלא נחפוץ קאנא"ס מעולז ליעקל לעשוויה בית-הכנתה קבעו. בנה פ"ז ר' מגן-ברחים, ולא זכיי העמידו שם הוביריגלים את אליליט. שעה שאידר מנגנון קבעו, ואולם עז, הכל זה אם לא לגורות שעה שאידר למגונה אר ?אתור הסטול, דסם כל עלהו על-כל'נים שם נוי עכרים קומם הבטול ולכך מסאי למצונה, מה שאון כן בקיית זה דילא קטל עלהו מעולם שם נוי עבודת-תולדים ולא שם ממש עבורם. רק לא קתיה ש' עבדינה זינה בקיית זו, רק שכם קשוחים ומתקלים לא-ליליטים שם ואזר' זהה גמ"ן הטעם, שעונייה הוא עין מחרה, אבל לא זוח ערף הטעם.

דקא מדענא בטליש דוחש, ובם ד"ה מהחר עצמו לפגונה אס"ר אם געדר.

בקראיא ב'גראא שם: ויהו מה שביבר נפנ"א-ברחים: גויר עיון בך מו מה, וואזר' מדענא בטליש דוחש, ובם ד"ה מהחר עצמו לפגונה אס"ר אם געדר.

ונאoso בתנאה אף להרוויז, פ"ז איאא ב'ויה עעה טיקון קמה עיר ג' בהז"ה, אס"ן בקן אף לאחר שהדיאיזום קישם והחר הפיטה ליהויט מטעם בטל, מכל מוקם עעל-בל-פיטים למכונה אס"ר בכו לענין נוי עכרים אף לא-תטור שבלו. גונאה לי שלל זה ר' רמו הפגנ"א-ברחים במאה ש'תבב: ויען סימן קמה עיר ג. ואין להסביר עעל זה מה דיאית באסמן קmag טעיר ב' דוחוב שם: אבל בוניה הוא לא-הכחלה טעטולין או החר ש'ש ב' אוותה נכהה שפערמירין בה קעכום^ט, אלמא לא-אללים, ורק שפעטינן את העובדה זינה על נכהה שעלה, ובלן לא נחשב

עכ"ם ביה"ת-הכנסת קבוץ, כתוב הפגן-ארחים בשם קראם לחקלאות, והוא עבד הביא עצמו מעולם; ודעת האליה רבה נוטה להחמיר לעשויה ביה"ת-הכנסת קבוץ, עין שם⁵⁵, וכמידה שעולים מוגאי לחקלאות. עין באור הילכה שברנו דודק באשין דרכו להעמיד שם אליליהם, אבל אלו שמעמידין שם אליליהם, אף שהוציאים ממש ומכרו כביה לישראלי, דאו מטר שבית להריוט מטעם שקר נטהיל על-ידי זה ממש ממשי אליל, כדאיתא בירושה דעה קמ"ה סעיף ג, על-כל פנים לביה"ת-הכנסת אסור: (מו) אַפְּעִיל-פִּי שָׁמְתָרִים לְהִדּוֹת. וזהו לומר, מטעם בטל רכבל, אפלו חבי לבוכת אסור ממשום דמאייס. והוא קידון מנורו שקורין ליכטנערו שהיו בבית אלילים, שלקחן ישראלי אחר שבטלן בעובדי-גיגלים, שמתירין להדיות, אפלו חבי לביה"ת-הכנסת אסור ממשום דמאייס, והוא קידון לנטליק בון בכיתו לצרך מצאה כמו לנדר שבת סידורה פורייניגס בפרוש דברי פישן, ואך דאליה רבה צדד לחקלאות, הפוריניגס ונגאון ובוי זקוקא אנדר

שער הצעיר

(לט) בית-יוסי: (לו) הגר"א: (לו) תשובה חותם-סופר סיטן מב: (לו) יורה-דעתה קל"ט: (לו) כגן-אברהם:

תרגומים:

מ שם בנתיב ט
ב שם בנויג ס אל-טַבָּעָה
ע נְמֶקְיִוּתָה
בְּהַלְכֹות צִיצִית
פ אֲשֻׁוּכָת ר' אַזָּקָה
יִזְרָאֵל

(מו') שעונה או גור לבית-הכנסת (טו) (מה) אסור להדריקו (פסק מהרייז סי' סי'). וזאת בירוחה-דעתה סימן קלט ורנד ברינס אללו: יב' יעכבר שנמצא בשמן של בית-הכנסת, (טט) אם הרא (ו) מארוס (נ) אסור להדריקו (טט) [טט] בבית-הכנסת: יג' (נא) ניר של לדורות (טט) לאזרו: יד' (נג) אין מדרליקין גדר (ניד) של קדריות מגור בית-הכנסת. עמש' מי שאומר דהני מל' בעוד *שדולקין למאזון. אבל (נה) קשאריך לבבונן מתר: הגה מיה, לא נקנו לנו רבך ומדרליקין בון נר שהוא (נו) לזכר (כ) [כ] גדרו, ואפשר שם בין שדיעה בית-הדין פתעה בכה, וכן בכל סדרבים שנגנו לתקל ברכירים כאלו, וההוא מטה עטמא (פסק מהראי סי' טע) ר' בבי כרך' שקני ספר תורה (טט) ותנתנו שם יצא אחד מהפוך שהשנאים יתנו לו חלקו, (טט) [טט] והගרו

באר היטב

לכל גור מזווה, והיה לכל פלי' דמץעה אין עושין מדבר שצענשא לעבדערן. פוקטבם, מא', עזין סי' א' צ"ח וס' תקפו ס"ג: (ט) אסורה להדריליקו, ורקמי לאירוע שאי מקבלין פאנון, אבל מעוררים מקבליטים, כי' ב"ד סי' ונדה. וובס"ה סי' הרפו כתוב ראמ' גטן פטור קעוץות לתכתב ס"ת בשמו שר' וכ"כ לטיטי' פגנאנ-אבקומס: (ט) בבחכ'ב' ה"ה לשאר פרדליך של מזווה, וש"ל: (יע) לאורה. קיימ' דוקא דבר של למוד, וכ"כ קדאסטר בסקיר' ד' אפלו ולטודליק מפוח. ומיהה, נזהו דוקא באמי שנדר נר לבכח'ג' געללה גאיה, אבל הדרירות שעוזין הגאנרים זדרוך לך ב"מ' כל' נר נר לבכיתו ומשפטש בענין פשפשמש חל החל הל לב ב"ד מתנה עלאיןן, אבל באונן שעודין על הפאנורעה אסאדור לאקרות בעס' דבר של הל, מ"א: (כ) קדול. לחולקה שאין בו סכנה. מ"א: (ככ) וחוקרו. ואם החיקול א"צ לפון לו אלא געשעה גזול, לבוש. ואם הדרינה פגאניא שאם יזכה הוא לפון לאם דיטמן וויזח הס"ת, אעפ"י שפרטיה אחה"כ לפון לךם הס"ת איבט נגאנאים מהזחים גינון שיש גינדו לבלוקם, מא'. בצעא' דבר בפחוור בהכ'ג' זכה בו, זחצער קונה כפטע ד' ואין יד לענדוש. כתוב בו לחדלק עצםם לב. הדין של פלי'יך'ש וסיט יתלקו באפונ' זה: אם יש א' בתכנו, ומיה שאינו יוציא חילקו לפוי ערדה אונישים שתם פבי' ג' ומעלת.

מישא ברורה

מצידדים להוותם כדברי כתף¹⁵. ולענין ספסלים מפחית אלילים, שهم עשוין רק לשיבת בעלמא ולא לנו לערבו¹⁶, פסק הפרדי קגדים דמתומים לבית-הכנסת אף kali בטROL: (מז) שעשה או בר. והוא חדון (לט) שאור דברים: (מה) אסור להדריקו. דמי לארכן שאין מקובלין מפוגן, (לט) והוא חדון מופוך לחולל שבת בפרקcia¹⁷ (לט) או מזער להבאים אפלו באחד משאר עברות, שאין מקובלין מפוגן ארבען, אין קנקליין משן דבר לבית-הכנסת¹⁸; מהו, אם גאנטו מעות לכתב ספר תורה בשון, ערי [מ"א]: יב (מט) אם היה ממאוס. ואפלו לש שנים נגדו דמטו באכילה. כיון שמאוס אסור מושות "הקרובתו לא לפחך", ויש מקולין ביש שעשים¹⁹: (ב) אסור להדריקו בביית-הכנסת. בפרידיגדים מציד רהוא חדון לשאר תולדקה של מצחה בגין בר שבת וחגגה, אסור אם הוא מאוס לו²⁰: יג (נא) בר של בית-הכנסת. סיינו שעניר אחד שנן למסדרה בביית-הכנסת: (כ) מאור לקרים. הני בדרבו-תורה ולא בקירהה

בן, וכך קדמם ביטן תרעג, שאני קם דבענן שיהא נבר שחדליך כפנור קיה נק כדי לברוח מאור פירח-הנסת, לפיקח כל פפה יזרע, זה דנקא بما שפיר גר לביית-הנסת, וככ"ל, אבל במקומות אפלו מושביש דען ממשיש חלה⁶⁵ שרי, דתני לה לב ביהידין מרעה לחול [אחרונים]: יד (נג) אין מודקין וכו'. ריש קדשות בית הגר"א⁶⁶ או לצרך תלמוד תורה דשרי: (נח) בשריך ללבוקן. השעים, נחbarsו גברים קביה-הנסת יכח נר ויתפש [אייר]. ולענין דענין, דשרי נמי ללח נר לחפש מעותיו שנפלן ממנה: טו (נג) והתנו

שער תשובה

בכברנו*. ג' נבהת, ובקבב קשיש' ח' ב' סימן קנא: שון של בכח'ן לעולין היה יפה ואסדור ל Kuntn, אם לא שפערדו וט' בה' במעאה' בקנו בקידור סיט דמלץין בערלש, ואם אין בו אלא קעקה איז עליי, ע"ש: [כ] גדרל. עבדה'ת. ובאשל' אכרומן כתוב: מה שמילך להליך הפיפא¹ של טראק'ן² בו עין השבת בות יהודיה ר' מפלשעות פרדים שברבי' טמי. ובכח'ב'ן של מילך למלעינים שאדריך שם שטב שנדריך פשוט לאשר, ונטפל משום לב ביד פונגה אין לו על מה שייקף, דאלו הפקל בפולקלת נר משום לב ביד מונגה, שהוא בר' שוכן מסמךין בו זעירין לרקלחת גו, מאשי'ר בזנה, ואפללו משלחתת לבר' סכיא לה דאסור למיליך ומכו'ש פשלכתת קשוח עם נסלהה, ע"ש. וכןה פשות דאסור לפידליך מעד של בהכין פפי'א, כי מעד כור עצמו יש פונה אפרדא מפחתת קיעשת ברכבי'ן, שעה גו' נור אקליה ושתקיה, ולען אפלו כור ש' אל איז אסור, ועם שער איז ג'ב' עשי' לכבוד ההיכן, אבל כבורי'ם רשות שחכמים ומילידרים קבוצת למדן וללודן ואזריכים לפיקרים ולשון פשאקד לא פרוחני וילו'ו זילכת ליזון לתקבורי'ם ש' את פפי'א, ש' ש' גוז' כושם בstitial תונקה ובכח'ג' וודא לב' ביד מונגה. ימי'ם בער של פקפה ייש לש' חמפני, שאולין אין דעת המהנוגים גו' נר לאחד בשעת פקפה לונה, אבל בער יא'ז שודוק בל המעליל' יש להתריר: [כל'] וחו'קה. עבדה'ת. ומ'יש המבויות ח' ב' סימן קנא: בני העיר שתחה להם בהכין' א' ומוחמת סבה ה' חפצים יודעים שחקדי'ם א' יכול הוא או ירושו' לחוויכם' לbeh'ן א' אשר

באור הילכה

הכיה אל'ן כמושmis לפקפה שעילין, איגו אל'ן פשמי'ש דמשמי'ש לעכובזה גורה עצה, מה שאן אין בביון ש'הקה'ה לעמץ'ם ברכוב'ם לשלבים, אם' בן שבית ה'וא משפט גמור לעכוב'ם, וכמ' באור בטור'א בסימן קמה סער' ג' בתק'ה' פ'ב', ואם'ין בודאי אסור למאנה אף לאחד בטוטל, ונאתי' לדרול אשר שאנדר לסקל משלעם זורען לטעמיך' קעבורה וזה בטעבה' ו/or'ה'פה, ואם' בן שביתתו נוק פשMISS למסמיש': ואין דבורי' גונאן. דבאלת'ת ידו'ו שט' שרכבה גולו'ים שעוקרים ביגלים על קערן' וועל קפלים; מטלבד זה, אקו' סברחו' דקשות זה לא יקרא' ה'בית ר'ך' תשמי'ש להשMISS מה' ש'טב'ם' בשם מל' פקוט'ם' ה'קזה' ה'בית ר' עבודה' גונה. וכןן בז'יגול מרבבה מה' ש'טב'ם' התופות', וכן בקבב קויטט'א' שם' בחרופות'. וידע' עוד, אם' הבית'ת פול' של'קוט'ם לא קק'ה' ר'ק' ש'טבודה' לךם. אפסרו' ש'ט' לאידד לסקל א'ר באפ'ן זה, דאי'ן בלח'ן לאס'ר ה'בית ר' עז' בפ'ר'יאדים' וכו' בעז'ין-צ'יק'ן ו/or'ה'ת'ים סימן': * שדלאקין למאנון' גו' ר'ל' פ'ק'לה, לאטר' שה'ב'יל' עלי' בבר' געשה פאנז'ה וופר' למיליך' מפניה, אבל לא קרטסן' נב'ח' בשם ר'ל', וכו' ר'ז' האליה ר'בה ו'אל'ב' השב'ת ה'פ'ר'יאדים' עז' ש'ט'.

פָּאָרְהַלְבָּה

שער הצליל

(לט) יונתן דאסם ווילבָן; (לט) בְּנֵי אַבְרָהָם; (לט) אַבְרָהָם;

תרגומים: 1. מקטורת 2. טבק.

הַלְכֹת בֵּית הַכֶּנֶסֶת סִימָן קָנָד

כיאורים ומוספים

56) אמן לזרוח דברי חול לאור הנוחות גם בנסיבות כאשר אין בהם אישור תשומיש חול, כשבומר בתוך בית הכנסת, כתוב המוחיק ברוכה (ס'ק ז) ובשם המור וקעיה נזובא גם בכף החיטים ס'ק עזח אשר מצד אישור קלות ראש בבית הכנסת, אלא הדither הוא ורק בשעומד מוחון לבית הכנסת וקורא לאור הנרות המאריות לחוץ.

[משנ"ב ס'ק ד]
של קריוט⁵⁷). ולאפוקי לנדליך מפנו גור שבט וחגנה⁵⁸) או לצריך פלמיד תורה דשר.

57) וכשודליק נר אחד מנותר בית הבנתה ורוצה להדריך את שר הנרות מניר זה, כתוב לקמן (ס'י טרעד ס'ק ח) שאף הרמיה שכטב שם ס'א) שנגו להחמיר שלא להדריך מניר נר בנסיבות חביבה, מורה לעין נרות אחרים של מצוה, כגון של שבת ושל בית הכנסת וכדר, שמדריקים מער ליר (ולענן הדלקה מניר נר בנסיבות שבת ראה עד בבייל ס'י רסג ס'א ד'יה שת). כן שرك נר חנוכה עיקר מצותו אינו אלא נר אחד, והשאר איט למצוות כל בך, מה שאלן נן בנסיבות בית הכנסת שכטב קרוים נר מצוה [אף נר המשמש בבית הכנסת (שם ס'ק ז)], וכן עמא דבר. אך הוסיף, שם'ם אין להדריך מניר נר על ידי נר של חול אפיקו בשאר נרות של מצוה.

58) אמן לקמן (ס'י טרעד ס'ק ט ובשעה"ע שם ס'ק ח) כתוב, שלדען הגראי הדבר שני במלוקת, שיש הסוברים שאסור להדריך נר שבת או נר חנוכה מניר בית הכנסת, כיון שהן מצוות שונות ונראות כמבטלות זו את זו.

[משנ"ב ס'ק נה]
ולא מירא אפר-חגנה דלאחר שדליך זמן שעירן מפרק לךות מקון⁵⁹).

59) אכן כתוב לקמן (ס'י טרעד ס'ק י) שלכתחילה טוב לחתונת שאיתו מקיצה את השמן בורות חנוכה אלא לשיעור הדלקה ואו יוכל לכבותו ולידנותו ממנה, מושם שיש פוסקים שסוברים שאם נחן את השמן בספטם, הקוצה הכל למצאות הדלקת נר חנוכה. ויאף בשחתנה מהתחילה, ראה שם (ס'ק ח ובשעה"ע ס'ק יב) שיש מחמירם שלא להשתמש לאור נרות חנוכה הדולקיים, מושם הרואה שלא ידע להחלק בין תור שייערו ובין לאחר ומין זה.

[משנ"ב ס'ק מו]

ואך מער של יארצית שדליך כל המעתילעת יש להתקיר⁶⁰).
60) וראה שם בשערו תשובה שככל ההither הוא ורק לתלמידיו חכמים הקבועים ללימוד בבית המדרש, שאין עצל איסור עישן בבית הכנסת מושום קלות ראש, וכן שמותר להם לאככל לשירות שבכבודו לעיל ס'י קנא ס'א), וגם אין להם איסור בהדלקת המקטרת מצד תשומיש חול בגין שקדוש בקדושת בית הכנסת [אף שנר יארצית שהודליך בבית הכנסת עשוי גם לבבוד בבית הכנסת]. כן ישלב בזיד מתנה על זה לעוזר תלמידי חכמים שצרכיניב לפעמים לעשן, ואם יצטרכו לצעת החוצה בכדי להדריך את המקטרת, יהזה בזה מושום ביטול תורה. ומ"מ בגין של תפילה יש להחמיר אף להם, כי אולי דעת המונדרבים שישתמשו מזה רק בכדי להither עב נר זה בשעת התפילה. וראה עוד לעין העשין עצמו בבית הכנסת ובבית המדרש, מה שבתבונו לעיל ס'י קנא ס'א ביהיל ד'יה ואין אוכמן.

[ביהיל ד'יה שחולקין]

ונר של סקללה. לאטר שבדיל עלייך נר נשען מפני מה והוא לא מפרק נר לא קדשו⁶¹).

הפרש בעמוד הבא

[משנ"ב ס'ק מט]
דדמי לזרבן שאין מקבלין מפנו, והוא הדין מפואר לחיל שבט בפרק קאינו או מוקר להכuis אפללו באחד משאר עברות, שאין מקבלין מן זרבון, אין מקבלין פון זכר לבייח-הכטפת⁶²).

51) ובדר המלח שבט בפרהסיא, כתוב לקמן (ס'י שפה ס'ק ז) שהוא המחול שבט בפני עשרה מישראל, או שמלח את השבת ע"פ שידוע שיתפרנס בינם. וכותב בבייה"ל שם (ס'יף ג ד'יה או לחיל) שדווקא אם עשה כן בחקירה עול, אבל אם טעה וחוש שਮותר לעשותו כן, אין הוא בכלל הממלח שבט בפרהסיא. עד כתוב במשנ"ב (שם), שדווקא כשריל בו, והביא שיש אומרים שאפללו הממלח שבט פעמי את הרי הוא בכלל זה.

וזהו המחול שבט באיסוריהם דרבנן, כתוב לקמן (ס'ק ח) שנחלקו אחרונים בדרין, שיש הסוברים שאין מומר, ויש הסוברים שככל מומר הוא. אמן, בבייה"ל שם (ד'יה אפיקו) כתוב שיש להסתפק אם העובר על איסור מוקצת געשה מומר, כי יתכן שכיון שאין זה אלא איסור טלול, לא געשה מומר בשל בך, וכותב ששוב מצא בתפארת ישראל שהחומר בך, ונשאר בצע"ע והחומרו"א (ו"ז ס'י ב ס'ק טו) כתוב, שאין מומר, וכן הדין במלח שבט בפרהסיא ושגע בימות או בכרת).

ולעין אנשים שאינם שמורי תורה ומצוות במנינו, האם דין כמומרים או כתינוקות שנשבו, ראה מה שבתבונו לקמן ס'י תקב ס'ק ב.

52) ואם יש חשש איבה, וכל שכן שר שנדב לבית הכנסת, כתוב לקמן (ס'י טרעד ס'ק ט) בשם הפמ"ג שמקבלים ממנו, ציריך עין [בשוע"ז יוד ס'י ריד ס"ב] נאמר דין זה על גוי הנודב צדקה, והסתפק הפמ"ג אם הוא הדין בדתות מומר.

[משנ"ב ס'ק מט]
ויש קקלין ביש שששים⁶³).

53) אמן בשוע"ז (ו"ז ס'י קד ס"ב) כתוב שעכבר בשמן גותן טעם לפוגם ואף בפחדות משישים מותר באכילה, ורק לענין עכבר בשמן כתוב הרמיה שם שיש אומרים שאסור בפחדות משישים, ואכן בשורת הרשב"ש (ס'י שס) [הובא בהගות אל אברהם כאן להניר מטעם זה להדריך בשמן] שנפל לתוכו עכבר [ובכן בرم"א שם הביא דין זה על עכבר בשמן]. וראה גם בפמ"ג (משבז ס'ק י) שהעיר כן.

[משנ"ב ס'ק נ]

בפרק מגדים מצד דהוא הדין לשאר נדלקה של מצוה גונן גור שבט וחגגה, אסור אם הוא מואס לו⁶⁴).

54) וראה בפמ"ג (משבז ס'ק י) שכיוון שמדריך נרות אלו בביתו, אם אין מואס לו אלא רק לאחרים, מותר. אמן לקמן (ס'י טרעד ס'ק ג) כתוב בשם הפמ"ג שאסור להדריך בשמן כוה נר חנוכה, ולא חילק בין אם הוא מואס לו או לאחרים, וכן העיר בשונה הלבות שס (ס'א) וראה עד מה שבתבונו בהערות שם.

[משנ"ב ס'ק נב]

דכנית הנודר קיה ונך כדי לקרבות קאור בית-הכטפת לפיכך כל כמה זקרו אינשי לאורו בזרבי-תורה טפי אייכא מצהה⁶⁵) וכורו אפללו משפטם בון מסמיש חל⁶⁶).

55) וכוחים שיש בבורת הכנסת תורה מלבד אור הנרות, כתוב בשורת שבת הלוי (וז'א ס'י מב אות ב) שיזיק עין אם מותר לקרוא דברי תורה לאור הנרות, שמא אין דעת הנודר שיקראו לאורם.

הַלְכֹות בֵּית הַכֶּנֶסֶת סִמְן קָנָד

כיאורים ומוספים

(64) ואם רוצחים הגבים לכתב את שמו על לוח התלה בבית הכנסת במוקום לכתבו על החפץ שתרטם, כתוב בשורית אגרות משה (או"ח ח'ג סי' ב') שרשאים, וכן כתוב בשורת שבת הלוי (ח'ה סי' ק' קלד אות ה) שאין צריך לכתב את שם התורם דזוקא על החפץ המוקדש עצמו, והוסיפה, שאף אם בותחים על החפץ עצמו יש לעשות כן בצעניות, ולא באופן בולט מוד, שנראה כאילו שמו של הנדרב הוא חלק מכל קורש זה. והטעם שמתביבים בולם את שם החורם על המעל של הסיטה הוא, משומם שלא בדור שמצורכים עושי מצווה, רוצחים שהיה ידוע למי שיירט ספר התורה ובפרט לדעת הסוברים שאין ראוי להקדיש ספר תורה למניין כדי שלא יפיקע מהם על ידי זה מצות כתיבת ספר תורה].

(65) והוסיפה הרמ"א (ויר' סי' רמת סי' ג), שגם ראוי לעשות כן, ובטעם הדבר נראה שם בנקודות הכספי שהביא בשם הרשב"א ושזהו מקור הדין] שהוא כדי ליתן שבר לעושי מצווה שהיה להב זיכרין טוב על המוצה שעשו, וגם פותח בזה דלת לעשי מצווה, וראה מה שבואר בט"ז שם (ס"ק ד).

(66) ומטעם זה אף לאחר שכבר הקדיש את החפץ לבית הכנסת, כתוב בנקודות הכספי (ויר' סי' רמת עלי הט"ז סי' ז) שיכל לרוחש שיכתו את שמו עליו, שכן שאף התורה בותבת מפרשנות עשו מצווה, יש לשמעו לו. וכשבת החורם את שמו על החפץ לפני שהתנדב, כתוב בשורית אגרות משה (או"ח ח'ב סי' לט) שאף בלא טעם זה אסור למחוק את שמו, שהוא זה כאשר התנה שرك בתנאי זה מונדר.

וכן בשניפל השלט שנכתב עליו שם החורם, כתוב בשורית שבת הלוי (ח'ה סי' קמד אות ה) שפשות הדבר שהריבים להחוירו, שאם לא יחוירו ישתנה הדין וויכלו לשנותו גם לדבר הרשות [כמובואר בשור' וברגנ'יא ייר' סי' רנט סי' ג] וחדי גילה וכות הבעליך שהקפידו Shiyyah השם החקוק עליו. אמן כשלא הקפידו הבעלים על כך מתחילה, אלא העיבור עשו את השלט מעצם, נסתפק האם חיבים להחוירו בשניפל, או שיכולים להשאירו כך עד שישתכח שם הבעלים.

[משנ"ב ס"ק נט] בני העיר שקייה להם בית-הכנסת אחד, וכוחות איזה סבהazarci לחלק עזמן לשנים, כדי הארץ, שכל כל קדש וספרי-תורה נחלקו⁽⁶²⁾ בכך: אם יש חפצים ידועים שהקדישים יחד ועדין לא נשתקע שם תבילים וכו'.

(62) וכל זה כשנהליך מלחמת שלא היה בית הכנסת מכל את כל המתפללים וכדו'. אבל אם עזב חלק מן הקהלה מלחמת חילוק דעות, כדוגם בארכ' יצחק (או"ח סי' כד) שכשהרב נושא בית הכנסת הראשון, אף אם היה באופן שתמיד הם מתקוטטים ובמחלוקת שמבוואר לעיל (סי' קן סי' ב) בשם הרב"ז שמותרים להיפרד, מ"מ אין להם רשות לחבוש את חלקם, לפי שאיןם יכולים לבטל את השותפות ביניהם כל ומן שבית הכנסת הראשון קיימים, וכן הוכחות עם החובב. וכORBETTO בדעת תורה (ס"ט) שכן מבואר בשורית אבקת רוכל שرك אם הרוב נשארו בבית הכנסת אינם יכולים לחבוש את חלקם. וכORBETTO הרשדים משמעו שאפילו רוב שעוזרו אינם יכולים לחבוש חלק מוחפשי בית הכנסת כל ומן שניאר מניין בבית הכנסת, צ"ע לדינה.

[משנ"ב שם] וגם בהתבהה קעין שיתנה במשפטי כתנא, דקינו פגאי קודם למעשה וכחומה⁽⁶³⁾.

(63) וכן לעין ראובן שנדר קרקע שיבנו עליה בית הכנסת, והנכרים אינם מניחים לבנות בית הכנסת, כתוב הש"ע לעיל (סי' קג סי' ז) שאם הקהלה רוצחים לשוטה את ייעוד הקרקע לבנות שם בית תלמוד תורה, יכולים לעשות כן, ואין ראובן יכול לומר שלא נדר מנדורה. וכORBETTO שם במשניב (ס"ק פ) שאינו יכול לאן את תנאו, אלא על מנת שיבנו שם בית הכנסת, כיוון שלא כפלו את תנאו, שלא אמר אך לא יבנו בית הכנסת יחוירו לקרקע, ואב בן נתן על דעתם מתחילה ואני יכול לחזור בו עתה מנדורה.

[משנ"ב שם] רוזחה לכתב שם עליו⁽⁶⁴⁾, אין האבור יכולם לעכב עליו⁽⁶⁵⁾, שוגם לתורה כוחתה ומפרשנתה נעשה מצווה⁽⁶⁶⁾.

המשך מעמוד קודם

שמותר להדליק מהם נר כה להדליק אש לבישול, כיוון שנרות אל ניתנו לכל צרכי יוט, וכן צידר הגראג' קרליץ (חוט שני יוט טוב פ"א סי' ק' א) משומם שהולקה לצורך סעודת יומם טוב ונחשבת כוחך מצווה.

(61) וכן נר של שבת, כתוב לעיל (סי' רסג סי' ד) שאסור להדליק ממנו נר של חול, משומם בחו"ל מצווה. לעין נרות יומם טוב, דעת הגראג' אויערבך (שש"ב פמ"ז הע לה) והגראג' אלישוב (שבות יצחק בדיני נר שבת פ"ו הע בט)

